

Ammatillisen koulutuksen kestävyystyö

Ammatillisen koulutuksen kestävyden itsearvioinnin tulokset 2024-2025

31.3.2025

Ammatillisen koulutuksen kestävyysverkosto Kartalla – På Kartan

- Jalkauttaa [Ammatillisen koulutuksen kestävyystiekarttaa](#)
- **Tukee, tekee näkyväksi ja seuraa ammatillisen koulutuksen kestävyystyön edistymistä**
- Tarjoaa [verkoston](#) ja tukea ammatillisten oppilaitosten ja näiden kumppanien kestävyystyölle – Tervetuloa mukaan!

Ammatillisen koulutuksen kestävyyden itsearviointi

Ammatillisen koulutuksen
kestävyystiekartan mukaisen
kestävyystyön edistymistä on seurattu
itsearviointikyselyllä VASKI-hankkeen
lopulla (loppuvuosi 2023-alkuvuosi 2024)
ja uudelleen vuoden päästä osana Kartalla
– Pää Kartan ja Strapetsi-hankkeita
(loppuvuosi 2024-alkuvuosi 2025).

Itsearviointikyselyllä arvioidaan
oppilaitoksen kestävyystyön tasoa
suhteessa ammatillisen koulutuksen
kestävyystiekartan painopistealueiden
toimenpidepolkuihin. Painopistealueet ja
toimenpidepolut esitellään seuraavilla
dioilla.

Kestävyystiekartan painopistealueet

- Johtaminen ja toimintakulttuuri
- Pedagogiset ratkaisut ja oppimisympäristöt
- Henkilöstön osaaminen ja ammatti-identiteetti
- Yhteiskuntaa uudistavat kumppanuudet
- Hiilineutraalius 2035 – Kohti luontoposiitivisuutta

Johtaminen ja toimintakulttuuri

Tavoite

Oppilaitoksen johto on sitoutunut kestävän tulevaisuuden rakentamiseen ja vie sitä käytäntöön yhdessä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa oman toimintansa sekä koko oppilaitoksen arvojen ja toimintatapojen kautta.

Toimenpiteet

1. Ylläpidämme ja kehitämme rohkeasti osaamistamme ja ymmärrystämme kestävän tulevaisuuden rakentamisesta ja sen merkityksestä ammatillisessa koulutuksessa.
2. Mahdollistamme ja varmistamme koko henkilöstön ja opiskelijoiden osallisuuden kestävyystyössä.
3. Olemme asettaneet organisaatiomme kestävyystyölle tavoitteet, ja työtä edistetään, seurataan, mitataan ja raportoidaan systemaattisesti.
4. Sisällytämme kestävän kehityksen tavoitteet läpileikkaavasti henkilöstöjohtamiseen kuten rekrytointiin, perehdytykseen ja kehityskeskusteluihin.
5. Viestimme oppilaitoksen kestävyystyöstä sisäisesti ja ulkoisesti.

Pedagogiset ratkaisut ja oppimisympäristöt

Tavoite

Tavoitteellinen kestävyyskasvatus on integroitu opetukseen, mikä näkyy valitussa pedagogiikassa ja oppimisympäristöjen käytössä sekä opetuksen sisällöissä.

Toimenpiteet

6. Meillä on pedagogiset linjaukset, jossa määritellään kestävyysosaamisen kartuttaminen.
7. Koulutusalamme tunnistavat oman alansa kestävyyshaasteet ja edistävät kestävyysratkaisuja pedagogisin, ohjauksellisin ja koulutuksellisin menetelmin.
8. Meillä on selkeä kestävän kehityksen osaamispolku, jonka toteutumista seuraamme.
9. Kehitämme aktiivisesti ratkaisuja pedagogiikkaan ja investoimme oppimisympäristöihin, joilla vastataan tulevaisuusosaamisen tarpeisiin.

Henkilöstön osaaminen ja ammatti-identiteetti

Tavoite

Henkilöstön kestävyysosaamista ja toimijuutta kehitetään suunnitelmallisesti ja jatkuvasti. Osaaminen vastaa tulevaisuuden työelämän, yhteiskunnan ja planeetan tarpeisiin.

Toimenpiteet

10. Ennakoimme tulevaisuuden kestävyysosaamistarpeita.
11. Painotamme osaamisen kehittämisessä yhteiskuntaa uudistavaa systeemistä ajattelua ja tulevaisuusorientaatiota.
12. Varmistamme henkilöstön kestävyysosaamisen arvioinnin, osaamistasokohtaiset kehittämissuunnitelmat ja seurannan systemaattisesti.
13. Resursoimme henkilöstön monipuolisen ja jatkuvan kestävyysosaamisen kehittämisen (esim. koulutukset, tutkimukset, työelämäjaksot, hankkeet ja muu kehittämistoiminta).

Kumppanuudet

Tavoite

Uudistamme yhdessä kumppaneidemme kanssa ammatillista koulutusta ja osaamista sekä työelämää vastuullisemmaksi ja kestävämmäksi vastaten samalla alueemme työllisyystarpeisiin.

Toimenpiteet

14. Toimimme aktiivisesti verkostoissa alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.
15. Kehitämme yhdessä työelämän kanssa alamme kestävää tulevaisuutta hyödyntämällä mm. työelämäjaksoja.
16. Osallistamme alueiden työ- ja elinkeinoelämää koulutussisältöjen kehittämiseen.
17. Vahvistamme systemaattisesti alojen ja koulutusasteiden välistä TKI-toimintaa.

Hiilineutraalius

Tavoite

Ammatillinen koulutus on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Koulutuksen järjestäjän hiilijalanjäljen määrittely ja sen perusteella sovitut toimenpiteet tukevat jalanjäljen pienentämistä ja koulutuksen kehittämistä.

Toimenpiteet

18. Laskemme hiilijalanjälkemme vuosittain ja raportoimme luvut yhteiselle alustalle.
19. Määrittelemme hiilijalanjäljen pienentämisen mahdollistavat toimenpiteet ja niiden aikataulutuksen.
20. Seuraamme toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta.

Itsearvioinnin vastaajat ja toteutus

Vastaajat

- Vuosi 2023-2024: 61 oppilaitosta, jotka olivat mukana VASKI-hankkeessa ja tekivät arvioinnin osana loppuraportointia loka-tammikuussa 2023-2024.
- Vuosi 2024-2025: 42 oppilaitosta toteuttivat itsearvioinnin osana Strapetsi –hanketta tai osana Kartalla – Pää Kartan –kestävyysverkostoa loka-maaliskuussa 2024-2025.

Vuoden 2024-2025 arviointikaudella mukaan on tullut uusia oppilaitoksia, joten oppilaitokset eivät ole identtisiä eri itsearviointikierroksilla.

Itsearviointien toteutus

Itsearviointi on eri oppilaitoksissa toteutettu:

- Vastuullisuusasiantuntijan, keke-koordinaattorin tai yksittäisen johtajan toimesta
- Johtoryhmässä tai vastuullisuus/ keke-tiimissä
- Osallistaen laajemmin henkilökuntaa

Itsearviointien tulokset keskiarvoina itsearvioidusta tasosta asteikolla 1-4

Itsearviointin arviointiasteikko

Arvioitavana kestävyystiekartan
toimenpidepolut asteikolla 1-4

1 = Puuttuva

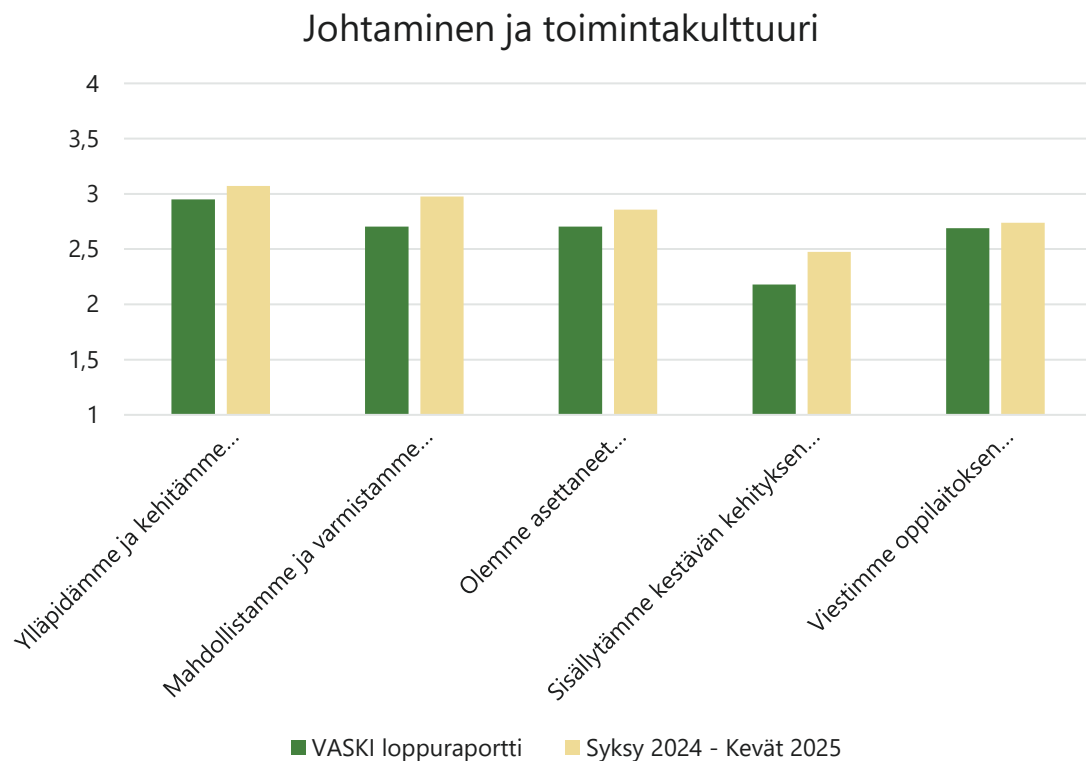
2 = Alkava

3 = Kehittyvä

4 = Edistynyt

42 vastaajaa 2024-2025, 61 vastaaja 2023-
2024

Johtaminen ja toimintakulttuuri

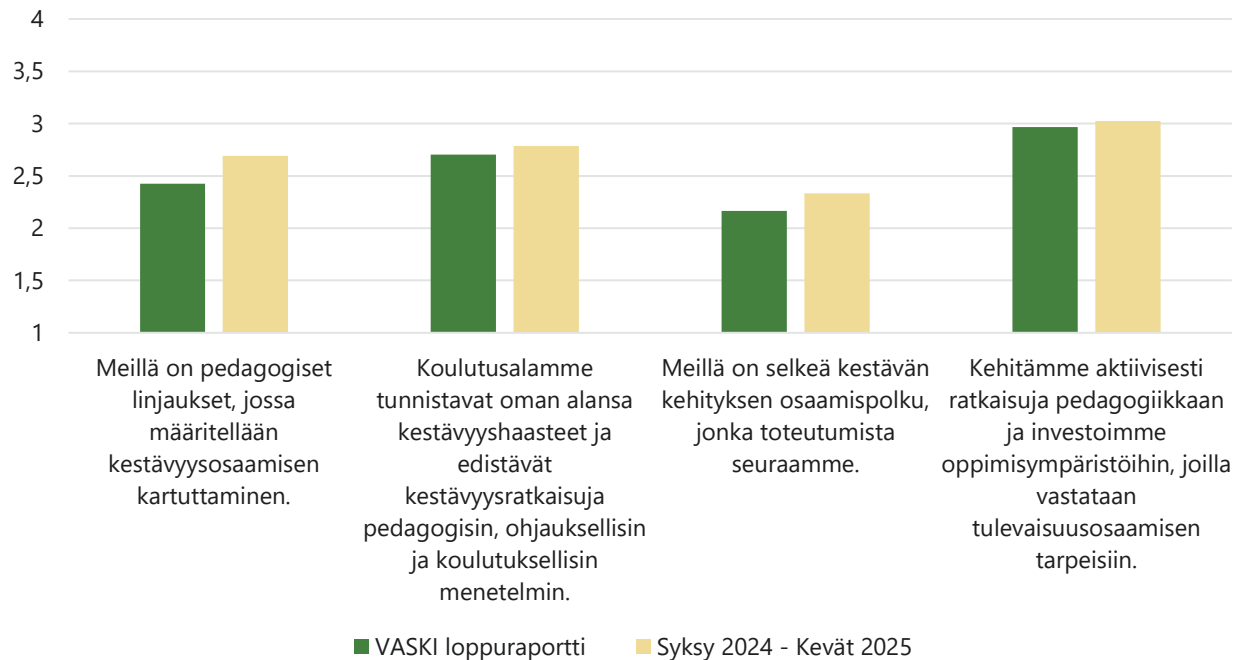

Arvioitavat väittämät:

1. Ylläpidämme ja kehitämme rohkeasti osaamistamme ja ymmärrystämme kestävän tulevaisuuden rakentamisesta ja sen merkityksestä ammatillisessa koulutuksessa.
2. Mahdollistamme ja varmistamme koko henkilöstön ja opiskelijoiden osallisuuden kestävyystyössä.
3. Olemme asettaneet organisaatiomme kestävyystyölle tavoitteet, ja työtä edistetään, seurataan, mitataan ja raportoidaan systemaattisesti.
4. Sisällytämme kestävän kehityksen tavoitteet läpileikkaavasti henkilöstöjohtamiseen kuten rekrytointiin, perehdytykseen ja kehityskeskusteluihin.
5. Viestimme oppilaitoksen kestävyystyöstä sisäisesti ja ulkoisesti.

Pedagogiset ratkaisut ja oppimisympäristöt

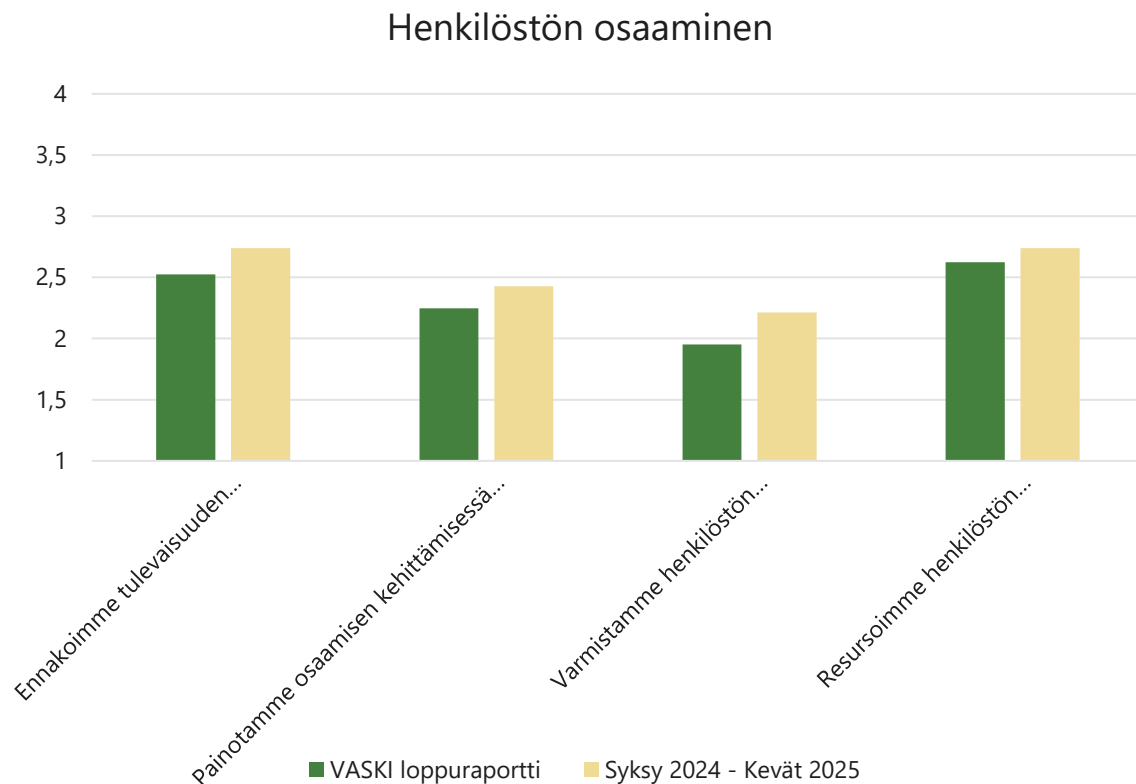
Pedagogiset ratkaisut ja oppimisympäristöt

Arvioitavat väittämät:

6. Meillä on pedagogiset linjaukset, jossa määritellään kestävyysosaamisen kartuttaminen.
7. Koulutusalamme tunnistavat oman alansa kestävyysshaasteet ja edistävät kestävyysratkaisuja pedagogisin, ohjauksellisin ja koulutuksellisin menetelmin.
8. Meillä on selkeä kestävän kehityksen osaamispolku, jonka toteutumista seuraamme.
9. Kehitämme aktiivisesti ratkaisuja pedagogiikkaan ja investoimme oppimisympäristöihin, joilla vastataan tulevaisuusosaamisen tarpeisiin.

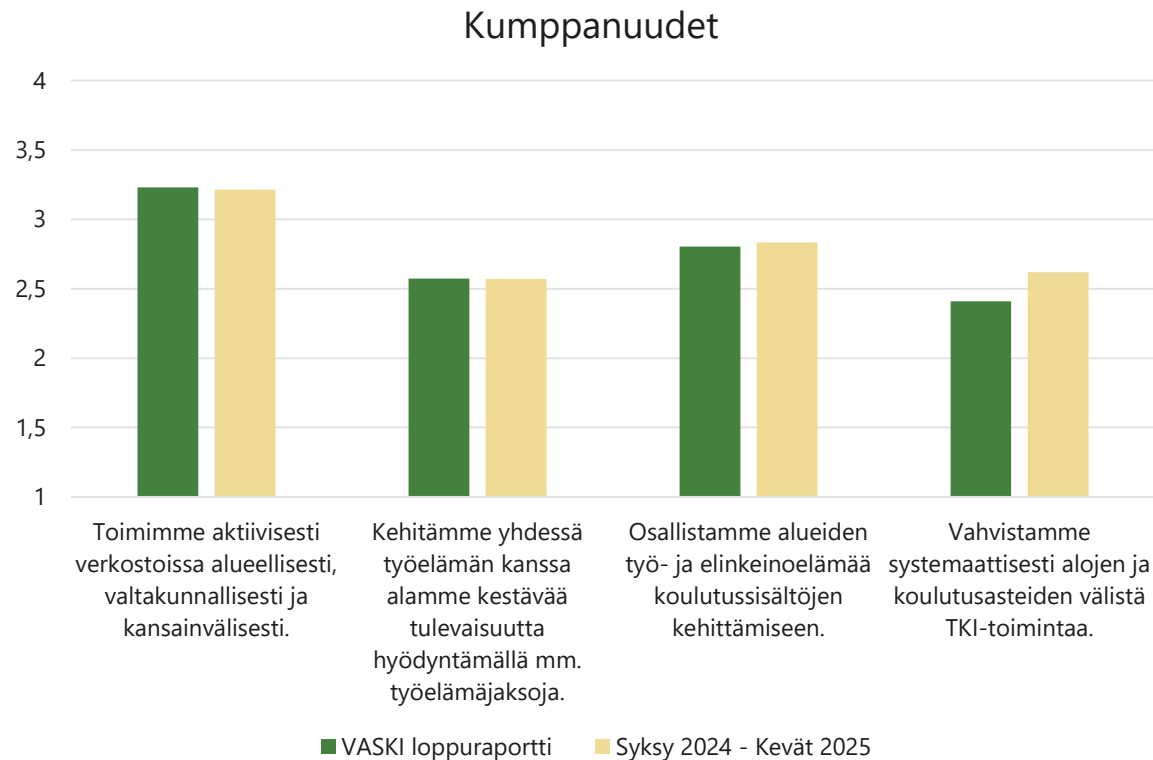
Henkilöstön osaaminen ja ammattidentiteetti

Arvioitavat väittämät:

10. Ennakoimme tulevaisuuden kestävyysosaamistarpeita.
11. Painotamme osaamisen kehittämisessä yhteiskuntaa uudistavaa systeemistä ajattelua ja tulevaisuusorientaatiota.
12. Varmistamme henkilöstön kestävyysosaamisen arvioinnin, osaamistasokohtaiset kehittämissuunnitelmat ja seurannan systemaattisesti.
13. Resursoimme henkilöstön monipuolisen ja jatkuvan kestävyysosaamisen kehittämisen (esim. koulutukset, tutkinnot, työelämäjaksot, hankkeet ja muu kehittämistoiminta).

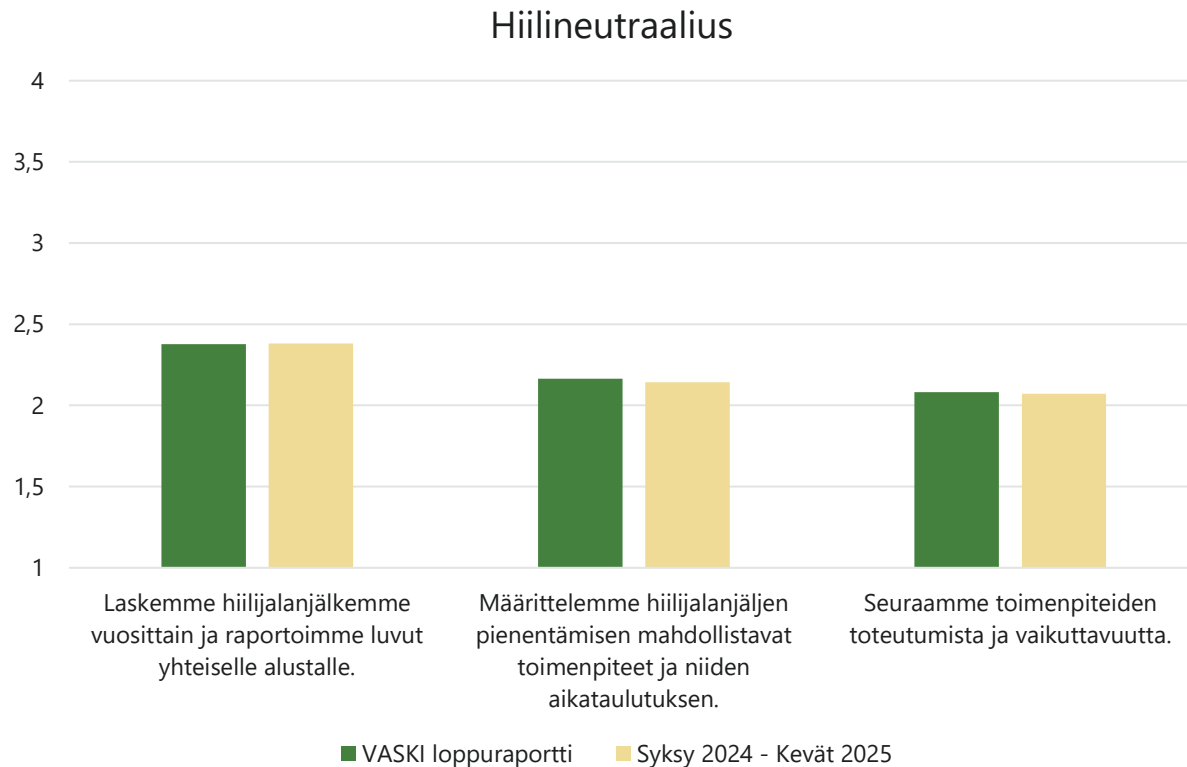
Kumppanuudet

Arvioitavat väittämät:

14. Toimimme aktiivisesti verkostoissa alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.
15. Kehitämme yhdessä työelämän kanssa alamme kestävää tulevaisuutta hyödyntämällä mm. työelämäjaksoja.
16. Osallistamme alueiden työ- ja elinkeinoelämää koulutussisältöjen kehittämiseen.
17. Vahvistamme systemaattisesti alojen ja koulutusasteiden välistä TKI-toimintaa.

Hiilineutraalius

Arvioitavat väittämät:

18. Laskemme hiilijalanjälkemme vuosittain ja raportoimme luvut yhteiselle alustalle.
19. Määrittelemme hiilijalanjäljen pienentämisen mahdollistavat toimenpiteet ja niiden aikataulutuksen.
20. Seuraamme toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta.

Yhteenvetoa tuloksista

- Itsearviointikyselyyn kaudella 2024-2025 vastanneilla oli kestävyys vahvemmin integroitu johtamiseen ja toimintakulttuuriin kuin vuosina 2023-2024 vastanneilla
→ Ymmärrys kestävyystyön merkityksestä syventynyt?
- Kestävyysosaamisen ennakkoinnissa ja vahvistamisessa siirrytty kohti edistyvää tasoa
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen on tunnistettu pullonkaula – keskiarvoisesti oppilaitokset yhä alkavalla tasolla.
- Hiilineutraaliustyössä ei merkittävää edistymistä – Syynä voi olla rahoituksen puute oppilaitosten kestävyystyölle VASKI-hankkeen päätyttyä?